

ชัยชนะครั้งที่ ๑๘
(ตอนที่ ๑๘ ชนะสังจกนิตรนถ์)

อาสวะเหล่าใดที่ทำให้เศร้าหมอง ให้เกิดภพใหม่
มีวิบากเป็นทุกข์ ให้มีชาติ ชรา มรณะต่อไป บุคคลโดยังละ
ไม่ได้ นั้นแหละเป็นคนหลง แต่ถ้าละกิเลสเหล่านั้นได้แล้ว
นับว่าเป็นผู้ตื่นอยู่ทุกเมื่อ

ชัยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะสังกนิครณธ์)

๑๖๓

ความสุขหรือความทุกข์ที่ทุกคนได้รับในปัจจุบันชาติ ล้วนเป็นผลมาจากกรรมที่ได้ทำไว้ในอดีตชาติ ผู้ที่สามารถอธิบายเรื่องนี้ได้ดี มีเพียงพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ และผู้มีรู้มีญาณเท่านั้น เพราะท่านเหล่านั้นเป็นผู้มีใจหยุดนิ่งได้อย่างสมบูรณ์ สามารถระลึกชาติได้ มีอนาคตังสญาณ รู้ไปถึงอนาคตได้ และกฎแห่งกรรมเป็นกฎสากล สิ่งใดที่เราทำไว้ ไม่ว่าจะเป็นกุศลหรืออกุศล ไม่ได้สูญหายไปไหน ต้องส่งผลอย่างแน่นอน ไม่ช้าก็เร็ว การนั่งสมาธิเจริญภาวนา เป็นกรรมฝ่ายกุศลที่จะส่งผลให้เราพ้นทุกข์ พ้นจากอภิสวกิเลสและเข้าถึงที่พึ่งภายใน คือ พระรัตนตรัย

สังกนิครณธ์ชมเชยพระสัมมาสัมพุทธเจ้าซึ่งปรากฏในมหาสังกนิครณธ์ ว่า

“พระโคตมผู้เจริญ ข้าพเจ้าเป็นผู้ปรารถนาได้ตอบวาทะกับท่านปุณณกัสสป ท่านมกขลิโคสาล ท่านอชิตเกสกัมพล ท่านปฤกกัจจายนะ ท่านสัญญาเวลัฏฐบุตร ท่านนิครณธนาฏบุตร แม้ท่านเหล่านั้นปรารถนาได้ตอบวาทะกับข้าพเจ้า ก็เอาเรื่องอื่นมาพูดกลบเกลื่อนเสีย และชักนำให้พูดนอกเรื่องทั้งทำความขัดเคืองขุ่นมัวให้ปรากฏ ส่วนพระโคตมผู้เจริญอันข้าพเจ้ามาสนทนากระทบกระทั่ง ทั้งได้ถามด้วยถ้อยคำที่

ชัยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะลัจจกนิครนถ์)

๑๖๘

ปรุ้งแต่งอย่างนี้ ก็มีพิพพรรณสโต ทั้งมีสีหน้าเปล่งปลั่ง เพราะพระองค์เปี่ยมด้วยมหากรุณา เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า”

นี่เป็นถ้อยคำของนักปราชญ์ผู้ถือตัว ผู้เป็นอาจารย์ของ พระราชามหากษัตริย์ แต่ต้องยอมรับในพุทธปัญญาของพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยใจที่เลื่อมใสจริงๆ เพราะตนเองเคยดั้นด้น ไปสอบถามเจ้าลัทธิต่างๆ พบแต่ความว่างเปล่า มีคำสอนที่หาสาระไม่ได้ ครั้นได้ได้วาทะกับพระพุทธรเจ้า รู้ทันทีว่าไม่มีใครจะ เสมอเหมือนพระพุทธรองค์ ซึ่งในครั้งก่อน จบลงตรงนี้ คราวนี้ เรามาศึกษากันต่อว่า กว่าพระองค์จะได้บรรลุนิพพาน พระองค์ ทรงลองผิดลองถูกมาอย่างไรบ้าง

*พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงเล่าว่า “เทวดาเห็นพระองค์ ทำความเพียรอย่างยิ่งยวด ต่างพากันกล่าวว่า “พระสมณโคดม ทำกาลแล้ว บางพวกก็บอกว่ายัง บางพวกบอกว่า พระสมณโคดมกำลังจะตาย” แต่บางพวกบอกว่า “พระสมณโคดม ยังไม่ตาย ทั้งจะไม่ตาย แต่จะได้บรรลุนิพพานเป็นพระอรหันต์”

พระพุทธรองค์ทรงดำริหาวิธีใหม่โดยลดอาหารให้น้อยลงๆ

ชัยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะสังกนิกครนถ์)

๑๖๕

เรื่อยๆ พวกเทวดาเกิดความสงสาร ต่างเข้ามาขอร้องว่า “ท่านอย่าปฏิบัติเช่นนั้นเลย ถ้าท่านจกอดอาหาร พวกเราจะแทรกโอสารสตามชุมชนของท่าน” แต่พระองค์ไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากเทวดา เพราะได้ปฎิญาณอดอาหารแล้ว หากให้เทวดาทำเช่นนั้น จะเป็นการเสียสัจจะ แล้วทรงเริ่มเสวยอาหารให้น้อยลงๆ เหลือเพียงหยิบมือหนึ่งบ้าง เท้าเมล็ดถั่วเขียวบ้าง เท้าเมล็ดถั่วดำบ้าง เท้าเหื่อในเมล็ดบัวบ้าง ทำให้มีร่างกายซูบผอมมากเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก อวัยวะน้อยใหญ่ เนื้อตะโพกก็ลีบเหมือนกับบอฐ ชีโครงทั้งสองข้างปรากฏเห็นได้ชัด

ดวงตาทั้งสองโปลิกเข้าไปในเบ้าตา เหมือนดวงดาวในบ่อน้ำลึก หนังบนศีรษะเหี่ยวเหมือนลูกน้ำเต้าที่เขาตัดขณะยังดิบ เมื่อเอามือลูบหน้าท้องทรงสัมผัสถึงกระดูกสันหลังเพราะผอมบางไม่มีอาหาร เมื่อนึกจะถ่ายอุจจาระและปัสสาวะก็ชวนเข้ล้ลงเมื่อจะให้กายสบายบ้าง เอามือลูบตัว เส้นขนที่มีรากเน่าก็หลุดร่วงจากพระวรกาย

มนุษย์ทั้งหลายเห็นเข้า พวกกันกล่าวว่า พระสมณโคตมดำไป บางพวกพูดว่า พระสมณโคตมไม่ดำเนินแต่คล้าไป บางพวกพูดว่า ไม่ดำไม่คล้าเป็นแต่พรัอยไป พระองค์มีผิวพรรณผุดผ่องเปล่งปลั่ง แต่ผิวเสียเพราะเป็นผู้มีอาหารน้อยเท่านั้นเอง

ชัยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะสังฆกนิครนถ์)

๑๓๐

พระพุทธองค์ทรงดำริว่า “สมณะหรือพราหมณ์เหล่าใดเหล่าหนึ่งในอดีต ในอนาคต หรือในปัจจุบันที่เสวยทุกขเวทนาแสนสาหัสที่เกิดขึ้นเพราะความเพียร ทุกขเวทนานั้นล้วนไม่เกินไปกว่านี้อีกแล้ว แต่เรายังมิได้บรรลุนิพพานที่สละอันวิเศษที่พอแก่การเป็นพระอรียะ เรานำเพ็ญทุกกริยาแสนสาหัส แต่ไม่สำเร็จผลชะรอยทางแห่งการตรัสรู้ จะเป็นทางอื่นกระมัง”

เมื่อพิจารณาเช่นนั้น ทรงหวนระลึกถึงสมัยที่ยังเป็นเด็กเมื่อคราวไปร่วมพิธีแรกนาขวัญกับพระบิดา พระองค์นั่งอยู่ได้ร่วมหัว มีใจสัจจากอกุศลธรรมทั้งหลาย ได้บรรลุปฐมฌาน จึงดำริว่า “สงสัยจะเป็นทางนั้นกระมังที่เป็นทางแห่งการตรัสรู้ หากเป็นทางตรัสรู้จริง ผู้ที่จะบรรลุนิพพานต้องมีความสบายทั้งกายและใจ” พระองค์จึงเริ่มกลับมาเสวยอาหารเช่นเดิม

ปัญจวัคคีย์ที่คอยเฝ้าอุปฐากเห็นพระองค์ทรงเลิกความเพียรอย่างอกุศลจึงพากันละทิ้งพระองค์ไปอยู่ที่อื่น พระองค์ไม่ได้ใส่ใจ เมื่อเสวยอาหารหยาบให้กายมีกำลังแล้ว สัจจากอกุศลธรรมทั้งหลาย นั่งบำเพ็ญเพียรได้ตันโพธิ์ ทรงบรรลุปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌานไปตามลำดับ เมื่อจิตเป็นสมาธิตั้งมั่นไม่หวั่นไหวก็เข้าถึงพระธรรมกาย ทรงน้อมจิตไปเพื่ออุปพินิวาสานุสติญาณ สามารถระลึกชาติในอดีต

ชัยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะสังกนิกครณ์)

๑๗๑

ได้ ปฐมยามพระองค์ทรงได้บรรลุวิชาแรก เมื่อวิชาถูกกำจัด
วิชาก็บังเกิดขึ้นทันที

เมื่อจิตเป็นสมาธิบริสุทธิ์ผ่องแผ้วปราศจากอุปกิเลส
ตั้งมั่นไม่หวั่นไหวแล้ว ทรงน้อมจิตไปเพื่อจตุปปาตญาณ เห็น
หมู่สัตว์ที่กำลังจุติ กำลังอุปบัติ เลว ประณีต มีผิวพรรณดี
ผิวพรรณทราม ได้ดี ตกยาก ด้วยทิพยจักขุอันบริสุทธิ์ล่องจักขุ
ของมนุษย์ รู้ชัดซึ่งสัตว์ว่า เป็นไปตามกรรม และในมัชฌิมยาม
แห่งราตรีนั้น ทรงบรรลุวิชาที่ ๒

จากนั้นทรงดำเนินจิตเข้าสู่กลางของกลางภายในเรื่อยไป
จิตตั้งมั่นไม่หวั่นไหว ทรงน้อมจิตไปเพื่ออัสวักขยญาณ รู้ชัด
ตามความเป็นจริงว่า นี่ทุกข์ นี่สาเหตุแห่งทุกข์ นี่วิธีดับทุกข์ นี่
เป็นทางพ้นทุกข์ จิตได้หลุดพ้นจากกามาสวะ ภวาสวะ อวิชชาสวะ
เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว มีญาณรู้ว่า พ้นแล้ว รู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้ว
พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำ ได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นที่ควร
ทำเพื่อความเป็นอย่างนี้ มิได้มีอีกต่อไป และในปัจฉิมยามทรง
บรรลุวิชาที่ ๓ ทรงปฏิญาณตนว่า เป็นพระอรหันตสัมมาสัม-
พุทธเจ้า

สังกนิกครณ์ได้ฟังขั้นตอนการบำเพ็ญเพียรของพระองค์
จนได้บรรลุพระสัมมาสัมโพธิญาณเช่นนั้นแล้ว เชื่อว่าจะอัศจรรย์ใจ

ชยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนท่ ๖ ชนะลจกนครนถ)

๑๓๒

กลับทูลถามเรื่องอ่นว “พระสมณคคตมเคยนอนหลับในเวลา กลางวันบ้างไหม” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว “หลังจากท่เรากลับจากบณฑาทายหลังภตทกท ก็นุสงฆาฏทให้เป็น ๔ ช่น แล้วเป็นผู้มสทลัมปชญญะก้วลงสู่ความหลับโดยข้างเบ้องขวา” นครนถได้โอกาสรททูลว “ถ้าหากยงนอนกลางวัน แสดงวอยงเป็นอยุด้วความหลง”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสชัดเจนว “อาสวะเหล่าใดททำให้เคร้วหมอง ให้เกดภพใหม่ มรวบากเป็นทุภข์ ให้มีชาติ ชรามรณะตอไป บุคคลใดยงละไม่ได้ น่นแหละเป็นคนหลง แต่ถาละกิละเหล่าน่นได้แล้ว นบวเป็นผู้ต่นอยุดทุกเมือ ตถาคตละกิละอาสวะเหล่าน่นได้หมด มรวากอ่นตตขาดแล้ว ทำให้ไม่มีทตตั้งดงวต่นตาลยอดตวน งอกใหม่ไม่ได้อีกแล้ว ไม่มีความเกดตอไป เป็นธรรมดา ฉะนั้นตถาคตตตขาดจากกิละอาสวะแล้ว ย่อมชือวเป็นผู้ต่นอยุดทุกเมือ”

เมือลจกนครนถได้ฟงคำตอบท่ชัดเจนเชนน่นแล้ว จำตอจนวนด้วยคำถามท่สรรหามาถาม และยอมรทบในการตรัสรู้ธรรมของพระพุททองค์ เกดความเคารพเลื่อมใสว “เรือท่พระองค์กล่วมาน่น น้าอค์จรรยจรง ไม่เคยมีมาก่อน ข้าพเจ้ามาสทนนาได้ถามด้วยถ้อยคำท่ไม่เหมาะสมเชนนี แต่พระองค์ยง

ช่วยชนะครั้งที่ ๖ (ตอนที่ ๖ ชนะลัทธิจากนิครนถ์)

๑๓๓

มีผิวพรรณผ่องใส ไม่มีความขัดเคืองนั้นเป็นเพราะพระองค์เป็น
พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยแท้”

จะเห็นว่า พระพุทธเจ้าของเราทรงได้ชัยชนะอย่างงดงาม
ทั้งเบื้องต้น ท่ามกลางและเบื้องปลาย ทรงได้รับการยกย่องจาก
ผู้ที่ไม่ยอมยกย่องผู้ใดมาก่อน ทรงได้ชัยชนะด้วยความสะอาด
บริสุทธิ์ จึงสมควรที่พวกเราจะต้องบูชา และหมั่นสรรเสริญ
พระพุทธคุณ หมั่นฝึกฝนอบรมตน โดยก้าวตามรอยบาท
พระบรมศาสดา ปฏิบัติตามพุทธโอวาท จะทำให้เราเป็นผู้มี
ชัยชนะตลอดกาล คือ สามารถเอาชนะกิเลสอาสวะภายในตัวได้
และเข้าถึงพระธรรมกายกันทุกคน

